

KIRSI-MARIA MAGGA

TALOUSVALIOKUNTA 3.3.2026

HANKINTALAIN UUDISTAMINEN

LAPIN YLIOPISTO
UNIVERSITY OF LAPLAND
Pohjoisen puolesta – maailmaa varten

SIDOYKSIKÖT 10 % VÄHIMMÄISOMISTUS (15 §)

- **Poliittinen tahto 10 %:n osalta vahva, siksi lausunnossa ei arvioida muita vaihtoehtoja**
- Näkemykseni mukaan ei EU-oikeudellista estettä
- **Kuntien itsehallinto:** vaikuttaa kuntiin ja perustuslakivaliokunta arvioi aikanaan
  - Arvioinnissa huomioitavia asioita:
    - **rajoitus kohdistuu vain yhtiömuotoiseen toimintaan**
    - **Organisointivapaus säilyy:** Palvelut voidaan yhä tuottaa omana työnä, kuntayhtymissä tai horisontaalisena yhteistyönä ilman yhtiöittämistä
    - **Yhteishankinnat:** Muutoksella ei ole vaikutusta yhteishankintoihin tai yhteishankintayksiköiden toimintaan, yhteishankintayksiköiden toiminta määräytyy oman säännöksensä nojalla
- **Ehdotus:** Harkitaan kaikkein pienimpien kuntien (esim. 2 000–3 000 asukasta) rajaamista 10 %:n omistusvaatimuksen ulkopuolelle

KILPAILUN TEHOSTAMINEN (125 §, 146 §, 58 §, 101 §)

- **Uudelleenkilpailutus (yksi tarjous):** Nykyiset laajat poikkeukset uhkaavat vesittää tavoitellun säästöpotentiaalin
- **Poikkeusperusteiden karsinta:** Osiin jakamista ei tule käyttää perusteena välttää uudelleenkilpailutusta. Ehdotan poistamista.
- **Dokumentointivelvoite:** Hankintayksikön tulisi perustella päätöksessään, miksi se poikkeaa uudelleenkilpailutusvelvoitteesta Ehdotan uuden kohdan lisäämistä.
- **Oikeussuoja:** Valmisteluvaiheen valituskielto (146 §) ei saa estää markkinakartoituksen riittävyyden arviointia tuomioistuimessa, jos uudelleenkilpailutusta ei ole tehty. Perusteluita täsmennettävä tältä osin.
- **Jälki-ilmoitusvelvollisuuden laajentaminen:** Hankintayksiköillä tuskin motivaatiota jatkossakaan julkaista suora hankinnoista jälki-ilmoituksia, kun tämän laiminlyönnistä ei käytännössä seuraa mitään (muuta kuin riski virkavastuusta, joka sekin soveltuu vain osaan hankintayksiköistä)

MUUT HUOMIOITAVAT / ONGELMALLISET KOHDAT

- **Osiin jakaminen (75 §):** Korjattava (oletettavasti tekninen?) virhe: markkinakartoitus ei saa olla itsenäinen peruste jättää hankintaa jakamatta osiin. Säännös ja perustelut eivät vastaa toisiaan. Vaatii korjausta.
- **Osiin jakaminen (75 §) ehdotus:** Poistetaan myös osiin jakamatta jättämisen hyväksyttävistä syistä volyyymihyödyt ja hankintayksikön hallintokustannukset, jotka suosivat suuryrityksiä tai pakottavat kilpailuoikeuden kannalta kyseenalaisiin yritysten välisiin yhteistyöjärjestelyihin pk-sektorin kustannuksella
- **Sopimusmuutokset (136 §):** Sääntely ulottuu kaikkiin kansallisiin hankintoihin, mutta säännöksessä mainitaan vain rakennusurakat. Ehdotus: vähäarvoisen muutoksen rajassa on huomioitava kaikki hankintatyypit ja niiden kynnsarvot, ei vain rakennusurakat.
- **Valitusoikeus (154 §):** Perusteluissa selvennettävä, että myös yritykset voivat vaatia tehottomuusseuraamusta kansallisista rakennusurakkasuorahankinoista. Ehdotus: perusteluita täydennettävä. Laajennus ulottunee KKV:n toimivallan lisäksi myös muihin.
- **Poissulkuperusteet (80 §):** Poissulkuperusteiden lisääminen kansalliseen lakiin on mahdollista, mutta vain EU-oikeudessa asetetuin ehdoin. Uuden harkinnanvaraisen poissulkuperusteen EU-oikeuden mukaisuutta ei ole arvioitu perusteluissa.

Kirsi-Maria Magga

Professori

Lapin yliopisto, oikeustieteiden tiedekunta

kirsi-maria.halonen@ulapland.fi

www.ulapland.fi/kirsi-maria-halonen

<https://fi.linkedin.com/in/kirsi-maria-halonen-2472612> @Kirsi_MariaH (X)